BEVAKAR HELA ARBETSMARKNADEN.

Arbetet hette tidigare LO Tidningen

ARBETET.

FREDAG
9 MARS
NR 09 2012
ÅRGÅNG 91
www.arbetet.se

»Dagens politik är lika destruktiv som om en husägare, vars tak blåser av under en storm, skulle säga nej till omedelbar reparation eftersom lån kostar pengar. **MARTIN KLEPKE** OM ARBETSLÖSHET / **LEDARE 2**

Johanna Kronlid: Arbetet har som mål att skildra kvinnors villkor lika mycket som mäns. 3

Foto: JONAS GRATZER

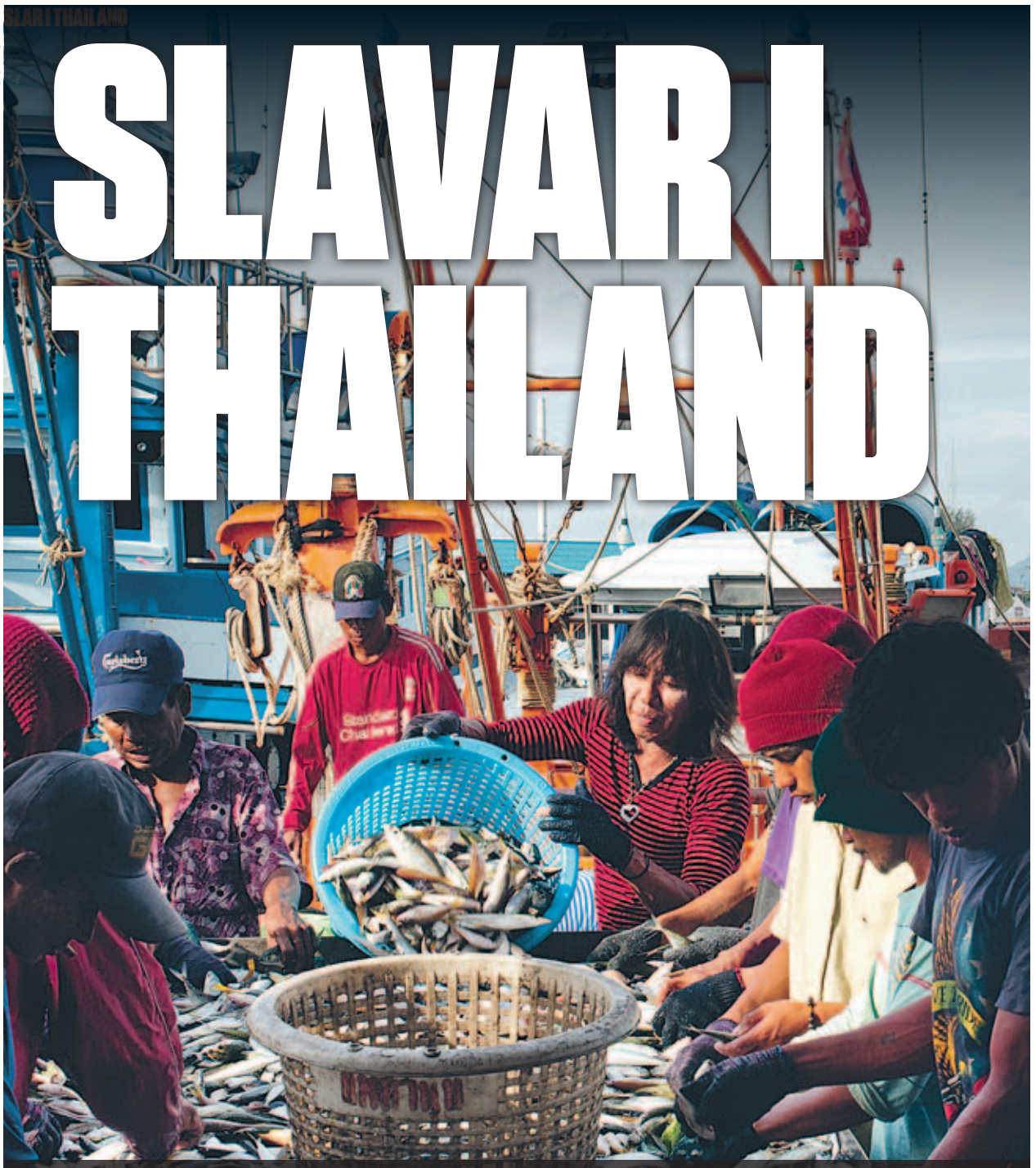

SLAVARI THAILAND

SLAVARI THAILAND

UTBLICK Turisterna njuter av solen, servicen och maten. Men bakom de vackra kulisserna i Thailand sliter burmesiska gästarbetare under omänskliga villkor.
Lönen är låg. Många blir aldrig av med skulden till förmedlaren som ordnat deras jobb. **22-25**

Facket firar mansdagen

● Hälften av alla medlemmar LO är kvinnor. Men det märks inte i förbundens ledningar.
Två av fjorton ordförande är kvinnor. Och bara på en tredjedel av styrelseplatserna sitter det kvinnor.
– För lågt naturligtvis, tycker LO:s jämställdhetsansvariga Ulla Lindqvist. **8-9**

Utförsäkrad får en chans till

● När värkdrabbade Anneli Thörnroth utförsäkrades för andra gången sa Arbetsförmedlingen nej till arbetsträning.
Nu har myndigheten ändrat sig. Anneli får en chans till – i ett annat program. **10**

Lättare att hitta utstationerade

● Det ska bli lättare för facken att hitta företag med utstationerade anställda. Arbetsmiljöverket sammanställer en lista över de utländska företagen med anställda som jobbar i Sverige. **11**

Foto: BERTIL ERICSON

Goda råd och liktornar

ARBETSDAGEN
Möt fotvårdaren Paula Goldea. **34**

FOTOTÄVLING: VARDE LJUS!

Ljusstrålar på sågverket knep förstapriset i Arbetets fototävling om bästa jobbild. **26-27**

DEBATT Två opinionsbildare duellerar om a-kassan 4
UTBLICK Härbärget sista stationen i Fattig-Aten 21
INBLICK Integrationsministern om svenskhet 28
KULTUR Johan Jönson skapar svart honung 30-31
FRÅGA ARBETET Kan chefen neka en jobb efter 67? 33

A-POST

Hörselskador kan förebyggas – aldrig botas!

Kommunikation
EARfoon hörselskydd är inte bara **diskreta** och **bekväma**. Med EARfoon Sound kan Du även koppla till kommunikation, t.ex. vår nya bullerdämpade Bluetooth.

UMEC EARfoon
Hörselskydd du hör med

Tel: 08-96 19 00
info@earfoon.se www.earfoon.se

- **Extremt bekväma** tack vare den personliga utformningen (vi gör ett avtryck av hörselgången)
- **Garanterat** inga obehag av värme eller tryck
- **Filter** som gör att man **hör tal,** men dämpar buller
- **Hygieniska,** tack vare medföljande rengöringsset
- **EARfoon Sound** kan kopplas till telefon eller radio
- **Lång livslängd,** allergibehandlade och CE-märkta
- **Återförsäljare** finns över hela landet
- **Små** och **nästan osynliga** eller färgade och synliga.

PARADISETS SLAVAR

De burmesiska fiskarnas arbetsdagar innebär inte bara tunga arbetspass till sjöss, utan även i hamn när fisken ska tas om hand.

Många burmesiska barn jobbar i fabriken där fisken torkas i Phuket.

THAILAND Phuket är en av svenskarnas favoritöar, men bakom idyllen döljer sig ett modernt slaveri. Burmeser utnyttjas för att bygga upp badorten. Jobbagenter tar betalt för att ge dem slitsamma jobb – men lönen är så låg att de aldrig blir av med skulderna.

TEXT: **JOHAN AUGUSTIN** FOTO: **JONAS GRATZER**

Stanken är outhärdlig vid Phukets fiskehamn. Klockan är strax efter nio på morgonen och fiskebåtarna har kommit in för att lasta av nattens fångst.

Fiskarna är alla män med seniga kroppar, några med cigarettstumpar i mungiporna. De flesta som lastar över fångsten i plastlådor, olika lådor beroende på vilken slags fisk det rör sig om, är i 25-årsåldern. Men en del har inte ens kommit in i puberteten.

Allt övervakas av äldre thailändska män och kvinnor, iförda gummistövlar, som för protokoll innan lådorna lastas in i de väntande lastbilarna.

Soepaint är 43 år, men ser betydligt äldre ut efter att ha arbetat till havs i tio år. Han har slutat som fiskare eftersom jobbet var alltför slitsamt, farligt och lågavlönat. Nu försöker han i stället försörja sin fru och dotter med att köra motorcykeltaxi, och han väntar med sitt fordon i hamnen på att hämta upp nya potentiella kunder.

Soepaint berättar att hans thailändska arbetsgivare i hamnen brukade betala ut lön fyra gånger om året. Han själv och de andra fiskarna, som alla hade samma arbetsvillkor, fick förskott på lönen för att de skulle kunna leva under tiden. Och när det sedan var dags att få lönen, som var motsvarande 600 kronor i månaden, var det ibland så att fiskarna i stället var skyldiga sin arbetsgivare pengar.

– De utnyttjade oss, och om vi någonsin protesterade, vilket hände att vi gjorde, så tog de fram en pistol och sköt varningsskott genom fiskenäten, berättar Soepaint. Och efter det höll alla tyst.

Färsk fisk och skaldjur är en turistattraktion i sig själv. Överallt i Phuket lockas turister att äta av havets läckerheter, som ofta kostar mer än den vanliga thailändska maten. Men bara ett fåtal av de åtta miljoner turister som varje år strömmar till ön verkar känna till villkoren bakom den lyxiga semestermaten.

Soepaint tuggar vidare på sin betelnöt som har färgat hans mun röd. Blicken är tom när han berättar om sitt liv. Han kom hit från Burma 1998, eftersom ”man inte kan överleva på lönen där”. Men trots att han har varit i Thailand i så många år känner han sig fortfarande inte som en del i samhället.

– De ser ner på oss burmeser, och behandlar oss som andra klassens medborgare, ja faktiskt lägre än så, berättar Soepaint och fortsätter:

– Jag tror att det beror på att vi kommer från ett fattigt land som Burma.

Det finns emellertid de som kämpar för Soepaints och andra burmesers rätt i det thailändska samhället. En av dem är Lakana Sukhsuchit, som är nunna och arbetar i den ideella organisationen Good shepherd sisters sedan två år tillbaka.

Det är med glöd i ögonen den lilla bastanta kvinnan berättar om hur hon och hennes sju medarbetare plockar upp minderåriga pojkar i hamnen, och flickor från fiskfabrikerna där fisken torkas, för att i stället se till att barnen får gå i skola och lära sig saker som att läsa och skriva. Lakana Sukhsuchit berättar att många av barnen som jobbar inom fiskeindustrin är runt tio år, och trots att det är olagligt för dem att arbeta så är korruptionen utbredd i Phuket, och barnarbete vanligt förekommande.

Det rör sig om burmesiska familjer, som ofta är större än thailändska (fyra eller fem barn per familj är vanligt i Burma), som genom trafficking kommer till Phuket. Burmeserna betalar stora summor pengar till sina ”agenter” som ser till att några får pass och arbetstillstånd, medan andra kommer in i landet på olaglig väg. I båda fallen tvingas burmeserna arbeta under långa perioder för att tjäna ihop pengar så att de kan betala tillbaka sina agenter.

– De här människorna får slava under många år för att betala till de personer som såg till att de kom hit, och de kommer aldrig att kunna stå

ARBETET NR 9 | 9 MARS 2012

TVÅ MILJONER BURMESER JOBBAR I THAILAND

• Allt fler burmeser befinner sig numera lagligt i Thailand. Två miljoner beräknas leva i landet, varav 300 000 är i Phuket. Hur många olagliga burmesiska immigranter som finns i landet är det ingen som känner till.

• Förbindelserna mellan Burmas och Thailands regeringar har gjort det lättare för burmeser att få arbetstillstånd. Dock återstår problemet med de höga kostnaderna för tillstånden och byråkratin kring att på egen hand ordna med tillstånd.

• Förutom Good shepherd sisters finns det tre andra ideella organisationer i Phuket som arbetar för burmesers rättigheter.

Ett pass med arbetsvisum i Thailand innebär inte bara jobb på Phuket, utan också att personen släpar på sig en enorm skuldbörda.

Mayin och andra arbetare färdigställer hotellet, dit turister från Sverige och andra länder kommer för att bo när de besöker paradisön Phuket.

> Thailändare ser burmeser som sina tjänare, som jobbar stenhårt. Thailändarna själva är inte bra på att jobba – de för lata!

på egna ben, berättar Lakana Sukhsuchit.

Hon förklarar att de fattiga burmeserna blir lurade av thailändska agenter som kommer till deras hembyar och lovar storslagna jobbmöjligheter. De berättar om chansen att tjäna mycket pengar i Phuket, men de nämner aldrig alla kostnader som tillkommer.

– De säger: Vem vill ha jobb? Men de säger inte att det kostar massor av pengar att komma hit!

Just nu tar Good shepherd sisters hand om 50 familjer i Phuket, som tack vare donationer får se sina barn gå i skola. Samtidigt försöker organisationen ge föräldrarna bättre och mer högavlönade arbeten.

En bit ifrån hamnen tornar ännu ett hotellbygge upp sig. I Phuket byggs det nya turistkomplex i en rasande fart, och efterfrågan stillas åter igen av billig burmesisk arbetskraft.

Mayin är 51 år och har vitt träsot i ansiktet, ett vanligt sätt för burmeser att skydda sina ansikten från den starka solen. Området runt hotellbygget är som ett ghetto med plåtskjul och sopor i högar – platser som denna har varit Mayins hem de senaste åtta åren.

Hon arbetar varje dag och tjänar 40 kronor, lika mycket som hennes man och 14-årige son drar in under de nio timmar plus obetald övertid som de jobbar. Två dagar i månaden kan de ta det lugnt och vila ut, men då får de heller ingen lön.

För arbetstillstånd, immigrantpass och resan hit från Burma betalade de 3 000 kronor per person till en thailändsk agent, och att kunna betala tillbaka den skulden är något som Mayin bara kan drömma om:

– Jag ber varje dag att jag ska vinna på lotteri, skämtar hon innan allvaret i rösten tar över:

– När vi har betalat tillbaka lånet är vi alla redo för graven.

Hennes familj och hundratals andra familjer lever i en egen liten ”community” – en stängd värld, där de arbetar och bor. Skulle någon vilja lämna området måste han eller hon ta med giltigt pass, och kan räkna med att bli trakasserad och bötfälld av polis, även med giltiga handlingar, berättar Mayin.

Hon har varit med och byggt några hotell och andra byggnader till den växande turistindustrin, och har en något annorlunda inställning till de verk som hon faktiskt har varit med och skapat.

– Jag blir lycklig varje gång jag har byggt klart ett hotell, trots att jag vet att det inte tillhör mig. Men jag har inget val, jag måste ju arbeta för att få ihop pengar, eller hur?

På en thailändsk restaurang i Phuket Town blir några franska turister serverade av burmesiska servitriser. Sylvain Hoarau har själv turistat under många år i Thailand – och har nu bestämt sig för att han ska öppna ett möbelföretag i Chiang Mai, i den norra delen av landet.

Sylvain Hoarau har många gånger sett hur dåligt thailändare behandlar burmeser, som i sin tur är hårt arbetande människor, och som han själv funderar på att anställa i sitt företag.

– Thailändare ser burmeser som sina tjänare, som jobbar stenhårt. Thailändarna själva är inte bra på att jobba – de är för lata! hävdar Sylvain Hoarau.

Att prata om problemet med burmesernas låga ställning i det thailändska samhället är ett sätt att ta itu med problematiken, tycker han, samtidigt som ämnet måste upp till regeringsnivå.

– Thailand och Burma måste gemensamt fokusera på problemet, och stifta fler lagar och förordningar så att inte burmeserna blir lidande. Själv kommer jag att höja lönen för mina anställda, säger Sylvain Hoarau samtidigt som han blir serverad ännu en thailändsk maträtt.

JOHAN AUGUSTIN

FOTNOT: Soepaint och Mayin vill inte ha sina efternamn i tidningen.

Hon jobbar på fisktorkeriet, men hennes lön går oavkortat till att betala skulderna till agenten som tog hit henne.

I ett stängt område intill hotellbygget lever arbetarna – helt avskilt från thailändarna.

Eftersom de flesta burmeser sällan lämnar den inhägnade byn, finns alla tjänster – som att klippa sig – inom området.

De burmesiska arbetarnas liv är hårt. De lever väldigt enkelt och sover ofta på golven utan riktiga sängar, tätt inpå varandra.

ARBETET NR 9 | 9 MARS 2012